

2025-12-17

§ 129 2025.246 KUN

Motion om att inrätta en kulturbank**Ärendebeskrivning**

Amanda Andersson (MP) har till kommunfullmäktige den 24 september lämnat en motion om att inrätta en kulturbank i kommunen.

Motionären föreslår:

- Att uppdra åt kultur- och utbildningsnämnden att inrätta en kulturbank i Alingsås kommun.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 september § 205 att lämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunledningskontoret har i sin tur begärt ett yttrande från kultur- och utbildningsnämnden i ärendet.

Kultur- och utbildningsnämnden behandlade ärendet den 19 november § 113. Vid sammanträdet beslutade nämnden att återremittera ärendet till förvaltningen som till nämndsammanträdet den 17 december ska återsammanträda en mer detaljerad kostnadsberäkning av ett eventuellt införande av en Kulturbank samt konsekvenser för förvaltningens verksamheter om det ska rymmas inom ram.

Kultur- och utbildningsförvaltningen har nu genomfört en fördjupad kostnadsberäkning samt konsekvensbeskrivning vid ett eventuellt införande.

Beredning

Kultur- och utbildningsförvaltningen har i skrivelse den 5 december 2025 lämnat följande yttrande:

Kultur- och utbildningsförvaltningen ser att en Kulturbank kan bidra till ökad tillgänglighet och delaktighet i kulturlivet, särskilt för barn, unga och personer med begränsade ekonomiska förutsättningar. De kan även stimulera till återbruk och hållbar konsumtion av kulturutrustning.

Redan idag tillgodoser förvaltningen delar av detta behov genom befintliga verksamheter. Exempelvis erbjuder kulturskolan uthyrning av instrument till sina elever, ungdomsverksamheten lånar ut musikutrustning till mindre arrangemang och folkbiblioteken har viss utlåning av musikinstrument såsom gitarr.

Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att ta fram en fördjupad kostnadsberäkning för ett eventuellt införande av en Kulturbank. Nedan presenteras en sammanställning av de bedömda kostnaderna samt de konsekvenser som införandet skulle innebära.

Kostnader

Vid införandet av en mindre Kulturbank bedöms kostnadsnivån variera över tid, främst till följd av de initiala investeringar som krävs under etableringsfasen. Under det första verksamhetsåret förväntas därför en högre kostnadsbild, då uppstartskostnader tillkommer.

2025-12-17

När verksamheten därefter har etablerats och de engångsrelaterade investeringarna är genomförda, bedömer förvaltningen att kostnaderna successivt kan reduceras från och med år två.

Kostnader år 1 – etableringsfas (totalt 1,55 mnkr)

Under det första verksamhetsåret beräknas följande kostnader uppstå:

- Personalkostnader: 0,8 mnkr
- Inköp: 0,5 mnkr
- Licenser, kommunikation och underhåll: 0,1 mnkr
- Lokalkostnader: 0,15 mnkr

För att driva en Kulturbank bedömer förvaltningen att en heltidstjänst krävs. För att möjliggöra en effektiv etablering fordras även initiala inköp av material i en omfattning som motsvarar den förväntade efterfrågan. Inköp av exempelvis instrument och annat material bedöms uppgå till cirka 0,5 mnkr. Förvaltningen bedömer vidare att det är osäkert att helt förlita sig på donationer för att täcka efterfrågan eller säkerställa att inkommande material är av rätt typ och kvalitet.

De löpande kostnaderna för licenser, kommunikation och underhåll av material beräknas uppgå till cirka 100 000 kronor per år. Detta omfattar bland annat licenser för digitala system, kommunikationsinsatser samt underhåll av befintligt material och utgör återkommande kostnader som krävs för en stabil och ändamålsenlig drift.

Lokalkostnaderna kan variera beroende på vald placering. En centralt belägen lokal bedöms som avgörande för att en Kulturbank ska fungera enligt sitt uppdrag och uppfylla tillgänglighetskraven. Kostnaden för en lokal om cirka 100 kvadratmeter uppskattas uppgå till minst 150 000 kronor per år.

Kostnader från och med år 2 – löpande drift (totalt 1,25 mnkr per år)

Från och med det andra verksamhetsåret, när verksamheten stabiliserats och initiala inköp minskat, beräknas följande årliga kostnader:

- Personalkostnader: 0,8 mnkr
- Inköp: 0,2 mnkr
- Licenser, kommunikation och underhåll: 0,1 mnkr
- Lokalkostnader: 0,15 mnkr

Konsekvenser av att Kulturbanken inte ryms inom ram

Då införandet av en Kulturbank inte ryms inom nämndens befintliga ekonomiska ram skulle detta medföra flera konsekvenser:

- Förvaltningen skulle behöva omfördela resurser från andra verksamhetsområden. Detta riskerar att påverka kvalitet, omfattning och tillgänglighet i redan etablerade kultur- och utbildningsverksamheter.

2025-12-17

- Den ökade administrativa och ekonomiska kostnaderna skulle minska förvaltningens möjlighet att möta andra strategiska behov eller att hantera kostnadsökningar inom kärnverksamheterna.
- Personella resurser kan behöva omorganiseras från befintliga uppdrag, vilket kan leda till minskat stöd till befintliga kulturverksamheter.
- En initial kostnad på 1,55 mnkr under första etableringsåret och därefter en årlig kostnad på 1,25 mnkr innebär att förvaltningen riskerar att stå inför återkommande effektiviseringskrav om ekonomin i övrigt blir ansträngd.

Förvaltningen ser att en Kulturbank kan främja tillgången till kultur och skapande för fler. Samtidigt innebär ett införande av en Kulturbank att nya kostnader uppstår. Dessa kan inte hanteras inom befintlig ram utan att det påverkar nuvarande verksamhet. Kultur- och utbildningsförvaltningen föreslår därför att motionen ska avstyrkas.

Kultur- och utbildningsnämndens arbetsutskott har den 10 december 2025, § 79 behandlat ärendet och föreslog att nämnden avstyrker motionen men ser att det finns en möjlighet att inordna den under en eventuell framtid Fritidsbank.

Beslut

Kultur- och utbildningsnämnden avstyrker motionen, men föreslår att möjligheten att inordna en kulturbank i en fritidsbank utreds i det samband med pågående ärende om utredning av fritidsbank.

Beslutsunderlag

- §79 KUNAU Motion om att inrätta en kulturbank
- Tjänsteskrivelse 2025-12-05, Svar på motion om att inrätta en kulturbank i Alingsås kommun – Amanda Andersson (MP)